

Erfgoedplatform Castricum

Don van Lier (Stichting Oud Castricum), Co Bosschaart, Jacques Warmerdam (Stichting Oer-IJ), Frans Zonneveld en Bram Stompedissel (Historische Vereniging Oud Akersloot), Menno Haga (Stichting Historisch Limmen). Voorzitter: Anita van Breugel

Contactpersoon gemeente Anne Beekma (beleidsmedewerker Erfgoed)

CONCEPT-ADVIES AAN HET COLLEGE

28 april 2025

Onderwerp: Verzoek tot start procedure aanwijzing tot gemeentelijk monument

Locatie: Akersloot, Kerklaan 37, 1921 BK

Plannen: Uitwerking Kerkenvisie

Inleiding:

De raad heeft in december 2024 de Kerkenvisie voor Castricum vastgesteld. Vanuit het Rijk is aangestuurd op het vaststellen van Kerkenvisies bij gemeenten, omdat een landelijke tendens gaande is, dat steeds meer kerken worden afgestoten, vervallen of zelfs soms gesloopt. Dit alles vanwege sterk verminderd kerkbezoek.

In de Kerkenvisie formuleert de gemeente hoe om te gaan met de aanwezige kerken in de gemeente. Over alle kerken is een standpunt ingenomen, zo ook over de Rooms-katholieke kerk in Akersloot. In de Kerkenvisie is bepaald dat deze Rooms-katholieke kerk behouden moet blijven voor de toekomst. De enige manier om daar zeker van te zijn is om de kerk aan te wijzen als gemeentelijk monument. De gemeenteraad van Castricum staat dus achter dit voornemen van B&W.

Welk erfgoed betreft het en wat zijn de cultuurhistorische waarden?

Het betreft de Rooms-katholieke kerk Sint Jacobus Major, gelegen aan de Kerklaan 37, 1921 BK Akersloot, welke werd ingewijd in 1972. Als Erfgoedplatform hebben wij voor deze kerk een aantal waarden benoemd, die de cultuurhistorische betekenis onderbouwt.

Er is sprake van **architectuurhistorische waarde** vanwege de nog leesbare architectuur-uitingen van zowel de Wederopbouw als de jaren '70 architectuur. Reden hiervoor is dat de vroegste plannen voor een nieuwe kerk halverwege de jaren '60 ontstonden, maar laten vanwege het langdurige voorafgaande proces in de uitvoering ook veel jaren '70 materiaal- en kleurgebruik en vormgeving zien (m.n. in de bij-ruimtes).

In de architectuur is voorts een **symbolische waarde** ingebracht, doordat het schelpvormige samenkomst-gedeelte van de kerk een zichtbare verwijzing is naar het attribuut van de naamgever van de kerk, Sint Jacobus Major, de schelp. Ook zien we de schelp terug in het plaveisel van het voorterrein van de kerk.

Er is sprake van een **zeldzaamheidswaarde**, omdat het één van de weinige kerken is die na 1965 gebouwd zijn vanwege het feit dat er steeds minder kerken werden gebouwd vanwege de ingetreden ontkerkelijkheid.

Er is sprake van een **stedenbouwkundige waarde** vanwege de ligging van de kerk in de as van het Heer Derck plantsoen, waardoor vanaf de Geesterweg een fraai zicht op de kerk wordt gegeven.

Er is sprake van **historische waarden** vanwege de historische locatie van de kerk, waar meerdere Rooms-katholieke voorgangers hebben gestaan. In de directe nabijheid van de huidige kerk zijn nog meerdere restanten van deze voorgangers aanwezig, zoals kapelletjes en herdenkingsmonumentjes én een oude begraafplaats. Deze zouden ook in de bescherming moeten worden meegenomen.

Hoe luidt het advies?

Geadviseerd wordt om de procedure te starten om de Rooms-katholieke kerk Sint Jacobus Major aan de Kerklaan 37 te Akersloot aan te wijzen tot gemeentelijk monument en een extern adviesbureau in de arm te nemen voor de volgende taken:

- Het administratieve proces van de aanwijzing bewaken (beschreven in de gemeentelijke monumentenverordening)
- De verplichte hoorzitting organiseren tussen het kerkbestuur, het Bisdom en de erfgoedambtenaar
- Afstemmen mét en aansluiten óp het advies van het Erfgoedplatform Castricum
- Regelmatig afstemmen met de erfgoedambtenaar en de gemeentelijke jurist
- Een redengevende omschrijving produceren die qua opbouw en waarderingscriteria aansluit op de reeds bestaande gemeentelijke monumenten beschrijvingen van Castricum
- Gebruik maken van de historische informatie uit het jaarboek 2022 van de Historische Vereniging Oud-Akersloot omtrent de geschiedenis van de kerk en het kerkterrein., met name vermelding van Cornelis Hageman als bedenker van de schelpvorm en architect N.L. de Bruijn uit Maassluis.